

Koncepce běžeckého lyžování v Karlovarském kraji

I. etapa – Krušné hory

ZADÁNÍ

Pořizovatel: Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor regionálního rozvoje,
zastoupený vedoucím odboru Ing. arch. Jaromírem Musilem
Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary

Koordinace úkolu: Ing. Jana Irovská
Ing. arch. Jana Kaválková
oddělení územního plánování

Datum: 5. 10. 2011

1. Hlavní cíl Koncepte běžeckého lyžování v Karlovarském kraji

1.1. Hlavním cílem Koncepte běžeckého lyžování v Karlovarském kraji (dále také "Koncepte BL") je přispět k ekonomickému rozvoji území podporou vícedenní i krátkodobé rekreace na běžkách.

2. Předmět Koncepte BL

2.1. Koncepte BL bude řešit celé území Karlovarského kraje, respektive lokality přírodními podmínkami vhodné k využití pro běžecké lyžování. V I. etapě, pro kterou je formulováno toto zadání, se bude Koncepte BL zabývat podrobně územím Krušných hor. Ve II. etapě se bude Koncepte BL zabývat Slavkovským lesem (zejména Mariánské Lázně, Březová; dálková trasa), Českým lesem (ná vaznost na Bavorsko) a Smrčinami (zejména Aš, Krásná).

2.2. Předmětem Koncepte BL je zjištění lokalizace všech upravovaných tras pro běžecké lyžování, včetně zjištění a analyzování všech dostupných informací o trasách, a návrh koncepte pro stabilizaci a rozvoj této aktivity v Karlovarském kraji.

Pozn.: Trasa pro běžecké lyžování, též běžkařská trať či stopa – dále v tomto zadání také „trasa“.

3. Důvody pro zpracování Koncepte BL

3.1. Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor regionálního rozvoje, jako pořizovatel územně plánovací dokumentace a podkladů kraje, pořizuje od ledna 2011 Územní studii horských oblastí (ÚS HO) a dále jako podklad pro aktualizaci Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje / ZÚR KK (2010) pořídil Analýzu Krušnohorské lyžařské magistrály / KLM (2011). Z analytické etapy ÚS HO, Analýzy KLM, a z projednávání se zástupci obcí a dalších aktérů horských oblastí kraje, vyplynul požadavek na zpracování velmi potřebného koncepčního dokumentu, který by byl základním podkladem pro koordinaci aktivit běžeckého lyžování v Karlovarském kraji.

3.2. Jako příprava před zahájením prací na Konceptu BL byla uskutečněna v měsících srpnu a září série jednání s významnými aktéry běžeckého lyžování v Krušných horách. Proběhla jednání se zástupci většiny dotčených obcí, sportovních klubů, provozovatelů lyžařských areálů, horské služby, Krajského ředitelství Lesů České republiky, Agentury ochrany přírody a krajiny a dalšími aktéry. Tato jednání budou dle potřeby i nadále pokračovat.

3.3. Na jednáních byl představen záměr pořizovatele na zpracování Konceptu BL, vysvětlena možná role Krajského úřadu Karlovarského kraje v této aktivitě, a byly zjišťovány aktuální problémy, potřeby a projekty v oblasti běžeckého lyžování v Krušných horách. Jednání potvrdila, že všichni zúčastnění vítají zpracování Konceptu BL, mají zájem na ní spolupracovat a následně přispět k jejímu zdárnému projednání a realizaci tak, aby pomohla ke stabilizaci a dalšímu rozvoji běžeckého lyžování v Krušných horách.

3.4. Zkušenosti ze zpracování a projednávání I. etapy Konceptu BL v Krušných horách budou následně aplikovány při realizaci II. etapy - Slavkovský les, Český les, Smrčiny.

4. Účel zpracování Konceptu BL a rámcový návrh vymezení rolí kraje a obcí

4.1. Konkrétní účel Konceptu BL a předpokládaná role Karlovarského kraje a KÚKK:

- vytvoření komplexního mapového podkladu tras pro běžecké lyžování,
- zajištění souladu s územně plánovací dokumentací na krajské úrovni (KLM do ZÚR KK) a koordinace a finanční podpora zpracování stabilizovaných tras do ÚPD obcí,
- podpora spolupráce aktérů v území a podpora tvorby souvisejících projektových záměrů,
- koordinace běžeckých tras s ostatními zájmy v území v regionálním a státním měřítku (projednání s významnými vlastníky – LČR, ochranou přírody - AOPK, sousedními regiony - Ústecký kraj, Naturpark Erzgebirge, ...),
- podpora stabilizace režimu údržby tras dotačními prostředky kraje (priorita KLM),
- zajištění informačního systému o stavu tras (webový portál: mapa, aktuální stav úpravy stop, související aktuální informace),
- koordinace propagace běžeckého lyžování.

4.2. Předpokládaná role obcí a provozovatelů běžeckých tras:

- poskytnutí podkladů a spolupráce na tvorbě Konceptu BL,
- zpracování stabilizovaných tras do územních plánů,
- spolupráce na místní úrovni a příprava souvisejících projektových záměrů v souladu s Konceptem BL,
- projednání tras na místní úrovni (s vlastníky, ...),
- spolufinancování údržby tras,

- f) technické zajištění údržby a provozu tras (pravidelná i nahodilá údržba),
- g) spolupráce s LČR, nájemci honiteb, ...),
- h) vyjednávání případných výjimek u orgánů ochrany přírody,
- i) stanovení konkrétního odpovědného člověka (= telefonní číslo) pro jednání se všemi partnery,
- j) poskytování informací do informačního systému,
- k) propagace běžeckého lyžování ve spolupráci s ostatními aktéry.

5. Vymezení řešeného území Koncepte BL

5.1. Řešené území Koncepte BL je vymezeno územím Krušných hor na území Karlovarského kraje, zjišťovány budou také návazné úseky běžeckých tras v navazujících regionech - Ústeckém kraji a v Sasku.

6. Základní podklady Koncepte BL, které zajistí pořizovatel

- 6.1. mapové podklady v digitální i analogové podobě (Vektorová data - ZABAGED 1:10 000, výškopis, hranice správního území Karlovarského kraje budou předány na DVD, případně další data budou zpřístupněna formou mapových služeb (ArcGIS Server, API REST, API SOAP, WMS).
- 6.2. územně analytické podklady kraje (texty .pdf, .doc; grafická data .shp) budou předány na DVD.

7. Požadavky na obsah zpracování Koncepte BL

7.1. Zpracování Koncepte BL bude rozděleno do tří částí

- a) ANALYTICKÁ část, jejímž výsledkem bude komplexní digitální mapa běžeckých tras, která bude následně projednána.
- b) NÁVRHOVÁ část, jejímž výsledkem bude návrh koncepčního řešení běžeckého lyžování v Krušných horách,
- c) Část ČISTOPIS, jehož výsledkem bude konečná podoba dokumentace po zpracování vyhodnocení projednání.

7.2. Zpracování Koncepte BL zahrnuje

- a) digitální zaměření všech tras pro běžecké lyžování na území Krušných hor v terénu pomocí GPS,
- b) digitální zaměření míst napojení navazujících dalších tras pro běžecké lyžování do navazujících regionů a shromáždění dostupných map a informací o stavu těchto tras,
- c) shromáždění a vyhodnocení všech relevantních informací o stavu a provozu běžeckých tras (včetně informací o dosavadním financování provozu),
- d) ověření a zdokumentování stavu značení tras v terénu,
- e) shromáždění a prostudování stávajících strategických/rozvojových dokumentů, aktuálních projektů daného území dotýkajících se oblasti běžeckého lyžování a tematických informačních a propagačních materiálů,
- f) zjištění dostupných podkladů a informací o přírodních a technických limitech využití území týkajících se tras pro běžecké lyžování,
- g) shromáždění dostupných podkladů a informací o nových záměrech na trasy pro běžecké lyžování,
- h) konzultace se všemi obcemi v řešeném území, provozovateli běžeckých tras, dotčenými úřady územního plánování a orgány ochrany přírody, zástupci sdružení obcí, aktéry ze sousedních regionů – Ústecký kraj a Sasko, dalšími relevantními subjekty v území, např. významnými vlastníky, a získání potřebných informací k trasám,
- i) rozbor a vyhodnocení shromážděných podkladů a informací,
- j) průběžné konzultace a projednání závěrů s pořizovatelem,
- k) koordinace s územní studií horských oblastí,
- l) vyhotovení pracovního tištěného výstupu mapy běžeckých tras (M 1 : 25 000), ve spolupráci s pořizovatelem, a stručného pracovního textového výstupu, jako podkladu pro jednání (ve dvou vyhotoveních analogově; digitálně 1x: vektorová data tras, PDF, JPEG),

NÁVRHOVÁ ČÁST

- m) individuální konzultace problematických a kolizních míst a témat s významnými aktéry (Lesy ČR, AOPK, ...), ve spolupráci s pořizovatelem,
- n) projednání s dalšími aktéry, ve spolupráci s pořizovatelem,
- o) zpracování výsledků projednání a úprava mapy běžeckých tras po dohodě s pořizovatelem,
- p) základní úvahy a principy návrhu koncepčního řešení běžeckého lyžování v Krušných horách týkající se témat:
 - 1. hierarchizace systému tras (páteřní trasy, propojení, místní trasy, místní okruhy, návaznost na trasy v Sasku, ...) a z toho vyplývající zásady
 - 2. vznik subjektu zaštiťujícího problematiku běžeckého lyžování (např. nestátní nezisková organizace – obecně prospěšná společnost)
 - 3. návrh role Karlovarského kraje a Krajského úřadu Karlovarského kraje
 - 4. návrh role obcí
 - 5. spolupráce mezi obcemi
 - 6. základní finanční rozvaha provozu
 - 7. možná řešení finanční účasti uživatelů – lyžařů na provozu tras
 - 8. stabilizace režimu technické údržba tras
 - 9. problematika strojového parku - nákup, údržba a provoz roleb
 - 10. řešení vztahu s významnými vlastníky (LČR, ...)
 - 11. ochrana přírody
 - 12. značení tras a informační systém v terénu
 - 13. řešení problematiky objízdných a variantních tras a návrh tras souběžných se zpevněnými lesními cestami
 - 14. nabídka tras s různým druhem úpravy (klasika, skating) pro různé druhy uživatelů (rekreační běžkaři, sportovci (závodní a tréninkové trasy), mushing, běžkaři se psy, pěší, ...)
 - 15. stanovení pravidel pro návrhy nových tras
 - 16. návrh provozních pravidel pro uživatele
 - 17. parkování
 - 18. doprovodné aktivity (občerstvení, servis, půjčovny, ...)
 - 19. principy systému rychlého přenosu aktuálních informací a jejich zveřejnění
 - 20. webový portál běžeckého lyžování, doporučený obsah
 - 21. marketing
 - 22. dotace kraje
 - 23. rizika projektu
- q) zpracování dokumentace NÁVRHU,

ČÁST
ČISTOPIS

- r) individuální konzultace s významnými aktéry (Lesy ČR, AOPK, ...), ve spolupráci s pořizovatelem,
- s) projednání s dalšími aktéry, ve spolupráci s pořizovatelem,
- t) zpracování ČISTOPISU dokumentace.

8. Technické požadavky na dokumentaci Koncepte BL v části NÁVRH a ČISTOPIS

8.1. Textová část minimálně v tomto rozsahu:

- 8.1.1. textový a tabulkový přehledně strukturovaný souhrn a vyhodnocení všech zjištěných informací a závěrů jednotlivých jednání,
- 8.1.2. návrh koncepčního řešení běžeckého lyžování v Krušných horách (dle odst. 7.2., písm. p) tohoto zadání),
- 8.1.3. strukturovaný soupis doporučení pro navazující aktivity a projekty
např. příprava založení obecně prospěšné společnosti, zpracování navazujících studií a materiálů z oblasti územního a strategického plánování, dotační politiky, marketingu, dále doporučení na uzavření smluv a dohod týkajících se provozu tras, atd.
- 8.1.4. doporučení pro II. etapu Koncepte běžeckého lyžování v Karlovarském kraji.

Struktura a obsah jednotlivých kapitol textové části může být, po dohodě mezi pořizovatelem a zpracovatelem, upřesněna.

8.2. Grafická část minimálně v tomto rozsahu:

a) výkres širších vztahů	M 1: 50 000
b) problémový výkres	M 1: 25 000
c) hlavní výkres	M 1: 25 000

případně další výkresy, detaily a schémata

Struktura, obsah a měřítko jednotlivých výkresů mohou být, po dohodě mezi pořizovatelem a zpracovatelem, upřesněny.

8.3. Textová i grafická část dokumentace bude zpracována digitálně.

8.4. Dokumentace bude zpracována a předána v listinné podobě ve dvou vyhotoveních v NÁVRHOVÉ části a ve čtyřech vyhotoveních v části ČISTOPIS.

8.5. V analogové či digitální podobě budou předány také veškeré originály či kopie získaných podkladů, mapových zákresů, povolení, korespondence, zápisů, apod.

8.6. Digitálně předávaná data na DVD nosičích (NÁVRH 1 ks, ČISTOPIS 2 ks), budou obsahovat:

- kompletní dokumentace NÁVRHU a ČISTOPISU ve formátu PDF (1:1),
- textová část dokumentace NÁVRHU a ČISTOPISU ve formátu MS Office Word, Excel (*.doc, verze 97 až 2000),
- grafická část ČISTOPISU dokumentace v rastrovém formátu (EPS, PNG, nebo JPEG, rozlišení 300 DPI, minimální barevná hloubka 256 barev).
- grafická část ČISTOPISU dokumentace,
 - datové vrstvy ve vektorovém formátu - (formát není závazný, doporučeno typ Shapefile, kde atributová data budou součástí Shapefile),
 - projektové soubory grafických příloh - (formát není závazný, doporučeno *.mxd, *.apr),
 - popis datového modelu datových vrstev (struktura atributů, hodnoty atributů, významy hodnot atributů atd.).
 - metadatové informace o vrstvách v ISO 19 115

9. Výběr tezí zaznamenaných na jednáních s významnými aktéry běžeckého lyžování v Krušných horách, které je nutné vzít v úvahu při zpracování Koncepce BL

9.1. Zmíněné konkrétní problémy:

- fungování údržby tras pro běžecké lyžování se rok od roku zhoršuje
- rozdílné a v průběhu let se měnící postoje obcí a starostů
- nedostatek peněz na údržbu a rolby
- pokud bude ležet financování převážně na obcích, budou vznikat velké nesoulady
- problematická údržba tras, špatná koordinace úprav stop, rozdílná upravenost tras
- staré rolby
- problémy s vlastníky pozemků – především s Lesy ČR
- problémy s nájemci honiteb
- nekvalitní značení tras v terénu
- špatná propagace a nedostatečná práce infocenter
- na běžeckých trasách v Krušných horách nejsou téměř žádné občerstvovací zastávky - problém s ochranou přírody
- velmi důležité jsou i tzv. přípojky KLM do obcí (lyžaři tam nastupují, často se tam i vrací, téměř nikdo nejedí celou trasou KLM)
- řešení záchytných pracovišť, možnost zpoplatnění je nutné zvážit
- špatná informovanost veřejnosti o aktuálním stavu běžeckých stop

- o) ničení stop – běžkaři se psy, lidé na skútrech, čtyřkolkách, pěší, psí spřežení (netýká se disciplinovaných členů organizovaných v klubu musherů)
- p) existence NATURA 2000 – potenciální problém s Evropskou komisí
- q) zprovoznování cest po sezóně

9.2. Zmíněné konkrétní postřehy a doporučení:

- a) všichni zúčastnění by velmi přivítali jeden zastřešující subjekt - nejlépe o.p.s (doporučení na inspiraci o.p.s v Jizerských horách), a zároveň vidí jako velmi důležité zaštitění aktivit běžeckého lyžování krajem
- b) je nutné do provozu co nejméně zainteresovat volené orgány – subjekt musí mít svůj rozpočet
- c) náměty na financování údržby tras – nejen obce na trase, ale i velká města Karlovarského kraje (pro své obyvatele – větší počet uživatelů běžeckých tras z velkých měst v údolí než z obcí na trase), velké firmy, dopravci, sponzoři, dárcovské SMS
- d) různé názory na zpoplatnění tras, případně jen KLM (uveden příklad ze zahraničí, srovnání s upravovanou trasou na sjezdovce, která je také placena; jistým limitem je, že trasy v sousedním Německu nejsou a nebudou, až na vyhrazené areály, zpoplatněny – platí se parkovné)
- e) je nutné rozlišení různých úrovní tras – závodní a tréninkové trasy, trasy pro rekreační lyžaře, trasy pro lyžaře se psy
- f) současná síť běžeckých tras je dostatečná, není nutné doplňování
- g) kombinace a návaznost na německé trasy je unikátní a je jí nutno využít, místní - obecní příhraniční spolupráce funguje
- h) zájem o naše trasy jako tréninkové pro německé závodníky
- i) bylo zkonstatováno, že německé trasy jsou podstatně lépe upravovány, ale vedou v méně atraktivních přírodních podmínkách, je potřeba naše trasy dostat do povědomí německých turistů
- j) koordinace aktivit s Němci
- k) vznik systému běžeckých tras v Krušných horách na obou stranách hranice nadnárodního významu – nahlížet na celý systém tras jako na jeden areál
- l) vznik propojených okruhů přes hranici
- m) v západní části vést trasu KLM až na německé hranice
- n) je nutná kategorizace údržby dle významu a intenzity využití, stabilizovat především trasy ve vyšší nadmořské výšce
- o) mushing (jízda se psím spřežením) – na zvážení, dohodě a zájmu: zřízení kempu, komerční využití, tréninkové místo při transferech závodníků z jižní do severní Evropy; možné střety ošetřit režimem (časovým) – pravidly pro provoz, kolizní místa označit
- p) dohodnout s vlastníky lesů pravidla pro vyřezávání padlých stromů rolbařem a nahlašování kalamit
- q) nabídnout trasy pro pěší (doplnění nabídky pro neběžkující členy rodin apod.) – upravené skútrek – postačí poměrně krátká kolečka u rekreačních obcí
- r) koordinace s cyklostezkami, pokud to lze využít pro celoroční provoz (společné vybavení – přístřešky, parkoviště, občerstvení, (?) značení)
- s) je nutný návrh kompletně nového značení všech tras až do center sídel (k místům parkování, občerstvení, půjčoven, servisů), mj. kvůli zlepšení orientace a tím zvýšení bezpečnosti – např. inspirace značení z Německa
- t) námět na rozšíření běžeckých tras na Perninský vrch

- u) námět nevést trasu KLM z Rolavy do Jelení po silnici, ale souběžnou trasou lesem, kde je s LČR dohodnutá a udržovaná trasa
- v) doporučení na zřízení informačního systému o stavu upravenosti stop – obsluha rolby po úpravě stopy pošle SMS a v internetové aplikaci se okruh zvýrazní
- w) zásada na infoportálu uvádět pouze seriózní informace (i ve zkušebním provozu)
- x) možnost zkušebního provozu informačního portálu pod doménou kraje již v zimě 2011/2012
- y) zvážit možnost poskytnout dotační prostředky kraje na úpravu běžeckých tras i do soukromých rukou provozovatelů areálů
- z) spolupráce s provozovateli lanovek a vleků